

DALŠÍ INFORMACE PRO VEDOUcí BEZPEČNOST A KRIZOVÉ SITUACE

Tábor je místem, kde se může stát téměř cokoliv. Většinou jde o radostné zážitky, někdy ale nastane situace, která vybočí z běžného programu a vyžaduje rychlou, klidnou a smysluplnou reakci. Tento přehled je určen všem vedoucím, aby věděli, co dělat, když se něco pokazí, a aby na podobnou situaci nikdo nezůstal sám.

Nejde o „panik-knihu“, ale o praktický návod. V každé situaci platí: bezpečí lidí má přednost před majetkem, programem i organizačními pravidly.

Aktualizace	13. 7. 2026
Sepsal	Honza Šonka
Organizace	Šipka Praha – oddíl jinak, z. s.
Určení dokumentu	Interní dokument pro vedoucí letního tábora

RYCHLÁ KONTAKTNÍ KARTA

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ PRAVIDLO

- Při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti může a musí kterýkoliv vedoucí okamžitě volat 155, 150, 158 nebo 112.
- Na souhlas hlavního vedoucího se nečeká. Hlavní vedoucí a zdravotník se informují souběžně nebo ihned poté.
- Operátorovi řekni: KDO volá, KDE jsme, CO se stalo, KOLIK je postižených a jaký je jejich stav. Telefon nepokládej dříve než operátor.

Tísňové a důležité kontakty

Číslo	Služba	Použití
112	Jednotné evropské číslo	Jakákoliv závažná nebo nejasná mimořádná událost.
155	Zdravotnická záchranná služba	Ohrožení života nebo zdraví, bezvědomí, dušnost, vážný úraz, anafylaxe.
150	Hasičský záchranný sbor	Požár, kouř, technická pomoc, nebezpečí spojené s počasím.
158	Policie ČR	Pohřešované dítě, agresivní osoba, násilí, bezprostřední ohrožení.
224 919 293 224 915 402	Toxikologické informační středisko	Chybné podání léku, požití chemikálie, rostliny, houby nebo neznámé látky.

Místní údaje

Přesná GPS poloha tábora	WGS84 (stupně) / 49.5243708N, 14.6437506E
Slovní popis příjezdu pro IZS	Před obecním úřadem odbočit vlevo (směr od E55) a přes osadu Cihlena dojet po polní cestě u lesa na louku u Nového rybníka.
Místo, kam vyjde vedoucí naproti IZS	1 – cihelna, 2 – zatáčka u stare louky, 3 – odbočka na louku
Nejbližší AED	Není v dosahu
Nejbližší zdravotnické zařízení	Nemocnice Tábor, ale lepší jet do Prahy
Hlavní vedoucí	Honza Šonka, +420 728 517 019

OBECNÉ ZÁSADY PŘI KRIZOVÝCH UDÁLOSTECH

1. Jednej klidně a věcně. Děti přebírají emoce dospělých. Mluv jasně, krátce a bez zbytečného dramatinování.
2. Nejdřív bezpečí lidí. Zastav další ohrožení, odveď děti do bezpečí a teprve potom řeš majetek, program nebo dokumentaci.
3. Informuj včas. Jakákoliv neobvyklá událost se hlásí hlavnímu vedoucímu. Raději jednou zbytečně než jednou pozdě.
4. Zdravotní problém patří zdravotníkovi. Zdravotníci tábora jsou Honza Šonka a Daník Divacký. Při bezprostředním ohrožení ale nejprve volej 155.
5. Psychickou nepohodu řeší vedoucí skupiny. Podle závažnosti zapojí Aničku Šonkovou, psychologku tábora a zástupkyni hlavního vedoucího, případně zdravotníka.

6. Nikdo nezůstává na krizovou situaci sám. Rozděl role: někdo řeší událost, někdo hlídá ostatní děti, někdo komunikuje s vedením nebo IZS.
7. Nespoléhej na „lepší chvíli“. Když si nejsme jistí, situaci posouváme výš. Nečekáme, až se problém sám zhorší nebo zmizí.
8. Zapisuj fakta. U závažnějších událostí zaznamenej čas, místo, průběh, přijatá opatření a osoby, které byly informovány.

Noční služba

- V noci drží službu dva manuálové – tedy vedoucí určení pro noční dohled a první reakci na mimořádnou situaci.
- Oba členové noční služby jsou po celou dobu plně střídaví a schopní okamžitě jednat.
- Při hluku, světlech, pohybu nebo jiné neobvyklé situaci problém neřeší jeden člověk sám. Přivolá druhého člena služby a podle závažnosti hlavního vedoucího, zdravotníka nebo IZS.
- Za zahájení reakce odpovídá ten, kdo problém zjistí. Po přivolání pomoci se role rozdělí.

KONKRÉTNÍ KRIZOVÉ SITUACE

Příchod cizí osoby do tábořiště

- Může jít o hygienu, policii, starostu, myslivce, rodiče, náhodného návštěvníka nebo osobu, jejíž záměr neznáme.
- Oficiální návštěvu slušně požádej o prokázání totožnosti nebo služebního oprávnění a ihned informuj hlavního vedoucího. Kontrolu neblokuj, ale neřeš ji sám bez vědomí vedení.
- Běžného kolemjdoucího zdvořile požádej, aby respektoval soukromí tábora a tábořiště opustil.
- Opilou, agresivní nebo podezřelou osobu nekonfrontuj sám. Odveď děti do bezpečí, přivolej další vedoucí a při ohrožení volej 158.
- Nesleduj cizí osobu sám do lesa a nepokoušej se ji fyzicky vyvést, pokud nejde o bezprostřední ochranu člověka.

Noční pohyb, hluk nebo návštěva

- Člen služby probudí druhého manuála a společně z bezpečného místa vyhodnotí, co se děje.
- Podle situace přivolají hlavního vedoucího, další vedoucí, zdravotníka nebo Policii ČR.
- Jeden vedoucí vždy zajišťuje děti a tábor; všichni dospělí nevyrážejí za zvukem nebo světlem.
- Pokud je podezření na trestnou činnost nebo ozbrojenou osobu, neprováděj vlastní zásah a volej 158 nebo 112.

Zdravotní komplikace nebo zranění

- O každém zranění, bolesti nebo neobvyklém zdravotním stavu informuj zdravotníka, i když se zdá drobný.
- Zdravotník stav vyhodnotí, zajistí ošetření, zápis do zdravotnického deníku a rozhodne o dalším postupu: sledování, lékař, nemocnice, odvoz nebo předání rodičům.
- U ošetření je podle možností přítomen vedoucí skupiny, případně je následně informován o omezeních a dalším režimu dítěte.
- Při bezprostředním ohrožení života nebo rychlém zhoršování volej 155 okamžitě; nečekej na příchod zdravotníka ani na souhlas vedení.
- Jeden vedoucí poskytuje první pomoc, druhý volá 155, třetí zajistí ostatní děti a někdo vyjde naproti posádce.

BEZVĚDOMÍ A NENORMÁLNÍ DÝCHÁNÍ

- Zkontroluj bezpečí, reakci a dýchání.
- Pokud dítě nereaguje a nedýchá normálně, volej 155 nebo 112, zapni hlasitý odposlech a zahaj resuscitaci podle pokynů operátora.
- Je-li dostupné AED, nech jej přinést a použij ho podle hlasových pokynů. Resuscitaci nepřerušuj déle, než je nutné.

Psychická nepohoda nebo neobvyklé chování

- Vedoucí skupiny sleduje úzkost, smutek, uzavírání se, nápadné změny chování, nespokojenost, vyčlenění nebo neobvyklou agresivitu.
- Náhlá zmatenost, nezvyklá spavost nebo prudká změna chování může mít také zdravotní příčinu. V takovém případě informuj i zdravotníka.
- Situaci řeší vedoucí skupiny s Aničkou Šonkovou; podle závažnosti je informován hlavní vedoucí a rodiče.
- Vedoucí skupiny zůstává se svou skupinou v kontaktu a zjišťuje další podněty bez veřejného rozebírání problému.

SEBEPOŠKOZENÍ, SEBEVRAŽEDNÉ VÝROKY NEBO SVĚŘENÍ DÍTĚTE SE ZÁVAŽNOU VĚCÍ

- Dítě nenechávej samotné a zajisti mu klidné, bezpečné prostředí.
- Neslibuj absolutní tajemství. Řekni, že potřebuješ zapojit další dospělé, kteří mu pomohou.
- Nevyslychej dítě a nenaváděj odpovědi. Zapiš si co nejpresněji jeho vlastní slova.
- Okamžitě informuj Aničku Šonkovou a hlavního vedoucího. Při bezprostředním ohrožení volej 155 nebo 158.

Požár nebo kouř

- Okamžitě upozorni okolí, odveď děti z ohroženého prostoru a přivolej pomoc.
- Při šíření ohně, silném kouři nebo nejistotě volej 150 nebo 112. Nečekej, zda se situace sama uklidní.
- Počínající požár se pokus hasit jen tehdy, když máš volnou únikovou cestu, požár je malý a víš, jaký prostředek použít.
- Vodou nikdy nehas hořící olej nebo tuk ani zařízení, které může být pod elektrickým napětím.
- Hořící tuk: pokud je to bezpečné, vypni zdroj tepla a plamen udus poklicí nebo hasicí rouškou. Nádobu nepřenášej.
- Hasicí přístroj je v jídelně v policích vlevo vedle brataru. Musí být viditelný, volně přístupný a pravidelně kontrolovaný.
- Po evakuaci se nikdo nevrací pro osobní věci. Vedoucí provedou kontrolu počtu dětí a dospělých.

Ztracené dítě nebo dítě nepřišlo na nástup

- Jakmile se potvrdí, že dítě skutečně chybí, ihned informuj hlavního vedoucího. Nečeká se pět ani třicet minut.
- Současně proved' rychlou kontrolu nejbližších míst: stan dítěte a kamarádů, latrína, kuchyň, zdravotnické zázemí, sprchy a bezprostřední okolí.
- Hlavní vedoucí určí koordinátora pátrání. Ten vede přehled, kdo hledá, kde hledá a kdy se vrací. Nikdo nevyrazí sám do nebezpečného terénu.
- Jeden dospělý zůstává v táboře pro případ, že se dítě vrátí. Ostatní děti musí zůstat pod bezpečným dohledem.
- Policii na 158 volej bez prodlení zejména u malého dítěte, v noci, u vody nebo silnice, při špatném počasí, zdravotním riziku, podezření na útěk nebo pokud rychlá kontrola selhala. Nečeká se na žádnou pevnou lhůtu.
- Připrav aktuální fotografii, popis oblečení, čas a místo posledního spatření, zdravotní omezení, telefon dítěte a místa, kam by mohlo jít.
- Hlavní vedoucí zajistí informování rodičů. Kontakt s rodiči nesmí zdržet zavolání Policie ČR.
- Mezi ostatními dětmi nešíř paniku ani nepotvrzené informace.

Potvrzený útěk nebo úmyslné schovávání

- Postupuj stejně jako u pohřešovaného dítěte: informuj hlavního vedoucího, zahaj organizované hledání a podle rizika volej 158.
- Zjisti, kdo dítě viděl naposledy, co říkalo a zda nezanechalo zprávu nebo komunikaci v telefonu. Nic nemaž.
- Rodiče kontaktuje hlavní vedoucí; jejich kontaktování nenahrazuje oznámení policii.
- Zajisti bezpečí a dohled nad ostatními účastníky.

Nesprávné podání léku nebo podezření na otravu

- Okamžitě informuj zdravotníka. Při poruše vědomí, dušnosti, křečích, kolapsu nebo rychlém zhoršování volej 155.
- Kontaktuj Toxikologické informační středisko: 224 919 293 nebo 224 915 402.
- Připrav obal léku nebo látky, přesný název a sílu, odhad množství, čas podání nebo požití, věk a hmotnost dítěte a jeho aktuální příznaky.
- Nevývolávej zvracení a nepodávej jídlo, pití ani „protijed“ bez pokynu zdravotníka, TIS nebo 155.
- Událost, přijatá opatření a časy kontaktů запиš do zdravotnické dokumentace a záznamu mimořádné události.

Konflikt mezi dětmi, násilí nebo šikana

- Každý vedoucí má povinnost zasáhnout při posměchu, nátlaku, ponižování, fyzickém násilí nebo vylučování dítěte z kolektivu.
- Nejdříve odděl účastníky a zajisti bezpečí. Situaci nerozebírej před celou skupinou.
- Konflikt řeší vedoucí skupiny společně s Aničkou Šonkovou; o závažných nebo opakovaných případech je vždy informován hlavní vedoucí.
- Zaznamenej konkrétní fakta, výroky a svědky. Neoznačuj předem nikoho za viníka bez zjištění průběhu.
- Při vážném násilí, sexuálním nátlaku, vydírání nebo bezprostředním ohrožení se podle situace kontaktují rodiče, Policie ČR nebo další odpovědné orgány.

Zvracení, horečka nebo podezření na infekci

- Vždy informuj zdravotníka a zkontroluj, zda dítě nemá v dokumentaci uvedené zvláštní riziko nebo chronické onemocnění.
- Dítě do vyhodnocení odděl od kolektivu, zajisti mu dohled, vlastní nádobí a zvýšenou hygienu rukou a povrchů.
- Při více podobných případech informuj hlavního vedoucího; zdravotník rozhodne o dalším režimu, kontaktu rodičů, lékaře nebo hygienické stanice.
- Při dušnosti, poruše vědomí, křečích, výrazné ztuhlosti šije, známkách těžké dehydratace nebo rychlém zhoršování volej 155.

Alergická reakce a anafylaxe

PODEZŘENÍ NA ANAFYLAXI

- Varovné příznaky: potíže s dýcháním, sípání nebo chrapot, otok jazyka či hrdla, kolaps, pocit na omdlení nebo rychle vznikající celková reakce po jídle, léku či bodnutí hmyzem.
- Okamžitě volej 155 a informuj zdravotníka.
- Má-li dítě předepsaný adrenalinový autoinjektor, podej jej co nejdříve podle individuálního plánu a návodu pomůcky. Pokud zdravotník není bezprostředně dostupný, nečekej na něj.
- Dítě nenechávej stát ani chodit. Polož ho; při výrazné dušnosti může být v poloze, ve které se mu lépe dýchá. Neustále sleduj vědomí a dýchání.
- Pokud příznaky po pěti minutách přetrvávají a je k dispozici druhý autoinjektor, postupuj podle pokynů 155 nebo individuálního plánu.
- Antihistaminikum je pouze doplňkové. Nenahrazuje adrenalin ani volání záchranné služby.

Dítě nechce zůstat na táboře

- Stesk je častý zejména první noc. Pracuj s dítětem trpělivě, nezesměšňuj jeho pocity a nabídní konkrétní činnost nebo osobní doprovod.
- Pokud si nevíš rady, zapoj vedoucího skupiny a Aničku Šonkovou.
- Rodičům nevolej bez vědomí hlavního vedoucího, pokud nejde o bezprostřední zdravotní nebo bezpečnostní problém.
- Často pomůže „noc na zkoušku“, zapojení do hry, domluvený krátký plán na další den a pravidelný osobní kontakt.

Odvoz dítěte k ošetření osobním autem

- Soukromý odvoz je vhodný jen u stabilních a lehčích stavů, pokud zdravotník rozhodne, že není potřebná záchranná služba.
- Při závažném nebo nestabilním stavu, poruše vědomí, dušnosti, podezření na poranění páteře nebo rychlém zhoršování volej 155.
- Řídí pouze předem určený, plně střízlivý řidič. Každý cestující má vlastní schválené místo a pás.
- S dítětem jede dospělý doprovod, který zná jeho stav a má potřebnou dokumentaci. Odvoz se zapisuje do zdravotnického deníku.

Záznam mimořádné události

U každé vážnější události se kromě zdravotnického deníku vytvoří stručný faktický záznam. Nepiš domněnky ani hodnocení osob; zaznamenej, co bylo skutečně zjištěno a provedeno.

Datum, čas a místo	
Kdo událost zjistil	
Co se stalo – faktický popis	
Kdo a jak zasáhl	
Časy volání IZS, rodičům a vedení	
Svědci a další přítomné osoby	
Jak byla situace ukončena / komu byla předána	

EVAKUAČNÍ PLÁN TÁBORA ŠIPKA

Evakuační plán se použije při požáru, silné bouřce, nebezpečném větru, rychlém vzestupu vody nebo jiné situaci, která znemožňuje bezpečný běžný provoz. Rozhodnutí se vždy přizpůsobuje skutečnému typu nebezpečí a aktuálním podmínkám.

ZÁSADY EVAKUACE

- Při bezprostředním ohrožení může evakuaci zahájit kterýkoliv vedoucí; hlavního vedoucího informuje souběžně nebo ihned poté.
- Děti se přesunují na místo, které je vzhledem k aktuálnímu nebezpečí bezpečné. Zpravidla lze využít prostor u velitelského stanu, pokud není ohrožen kouřem, ohněm, vodou, větvemi nebo pohybem vozidel.
- Skupinový vedoucí drží své skupiny pohromadě a počítají děti podle aktuálního seznamu. Manuálové nebo pověřené vedoucí počítají ostatní dospělé.
- Nikdo se nevrací pro osobní věci, pokud to výslovně nepovolí hlavní vedoucí nebo velitel zásahu.
- Příjezdová cesta pro IZS musí zůstat volná. Jeden vedoucí podle potřeby vychází naproti zasahujícím složkám.

Požár jídelny nebo srubu

- Všechny osoby se okamžitě přesunou od požáru a kouře na bezpečné místo. Prostor u velitelského stanu lze využít, pokud je skutečně mimo ohrožení.
- Skupinové vedoucí spočítají své skupiny. Manuálové spočítají ostatní vedoucí a ihned hlásí výsledek hlavnímu vedoucímu nebo veliteli zásahu.
- Není-li někdo dohledán, informace se okamžitě předá hasičům. Nikdo se bez pokynu nevrací do hořícího nebo zakouřeného prostoru.
- Volá se 150 nebo 112. Hlavní vedoucí rozhodne o dalším přesunu, setrvání nebo ukončení tábora.

Bouřka v noci nebo během dne

- Předpověď a radar se sledují průběžně. Při výstraze na silnou bouřku, vichřici nebo příválový déšť se rozhoduje s předstihem, nikoliv až v okamžiku největšího nebezpečí.
- Stan není bezpečný úkryt před bleskem. Současně se během vrcholu bouřky neorganizuje chaotický přesun přes otevřenou louku. Včasný přesun je bezpečnější než pozdní improvizace.
- Pokud hrozí silný vítr, padání větví, zaplavování nebo dlouhotrvající bouřka, hlavní vedoucí rozhodne o přesunu do bezpečnějšího úkrytu, vozidel nebo do sprch v Mezně.
- Jídelnu lze využít pouze tehdy, je-li podle aktuální situace bezpečnější než stany a není ohrožena větvemi, vodou, požárem nebo konstrukčním poškozením.
- Poškozený stan se opravuje jen tehdy, když je to bezpečné. Děti se jinak přesunou do volného stanu, jídelny nebo jiného vhodného prostoru podle rozhodnutí vedení.
- Během bouřky se nikdo nezdržuje u vody, na podmáčené půdě, pod osamělým stromem, na okraji lesa ani u kovových konstrukcí.

Evakuace do sprch v Mezně

- O zahájení rozhoduje hlavní vedoucí. Přesun probíhá klidně, po skupinách a s průběžnou kontrolou počtu osob.
- Připraví se pouze vozidla s předem určenými a zcela střízlivými řidiči. Vozidla se nepřetěžují; každý má vlastní místo a bezpečnostní pás.
- V cíli se potvrzuje, že všichni bezpečně dorazili.
- Vedoucí obcházejí stan po stanu a podle času a bezpečnosti dětem připraví spacák, karimatku, obuv, základní hygienu, teplé oblečení a osobní léky.
- Zdravotník bere zdravotnickou dokumentaci, léky dětí, lékárnu a nezbytné vybavení.
- Do Mezna odjíždějí vedoucí skupin, jeden z manuálů a další vedoucí podle rozhodnutí hlavního vedoucího.
- V táboře zůstávají pouze osoby určené hlavním vedoucím, a jen pokud je jejich setrvání bezpečné. Není-li bezpečné, odjíždějí všichni.

Silný vítr a padající větve

- Děti se okamžitě stahují z lesa a z míst pod vysokými nebo poškozenými stromy.
- Přesunou se na místo, které je podle aktuální situace nejbezpečnější. Jídla není automaticky bezpečná, pokud je sama pod ohroženými stromy nebo poškozená.
- Během bouřky nebo vichřice se děti nepohybují bez vedení po louce ani po lese.
- Spadlé elektrické vedení se nepřibližuje ani neodklízí. Místo se zajistí a volá se 112.

Přívalový déšť a rychlé zvýšení hladiny vody

- Při rychlém vzestupu hladiny se osoby přesunují od potoka a níže položených míst na vyšší terén.
- Nikdo nevstupuje do proudící vody a nepokouší se ji překonat pěšky ani autem.
- Hlavní vedoucí rozhodne o přesunu do Mezna nebo na jiné bezpečné místo. Je-li tábor odříznut nebo hrozí bezprostřední zaplavení, volej 112.

Po ukončení evakuace

- Vedoucí znovu spočítají děti i dospělé a nahlásí stav hlavnímu vedoucímu.
- Zkontroluje se zdravotní stav účastníků, dostupnost léků, teplého oblečení, vody a možnosti dalšího ubytování.
- O návratu do tábora rozhoduje hlavní vedoucí až po ověření, že pominulo nebezpečí. Při zásahu IZS se postupuje podle pokynů velitele zásahu.
- Rodiče informuje hlavní vedoucí jednotnou, věcnou zprávou; jednotliví vedoucí neposílají neověřené informace samostatně.

KONTROLA PŘED ZAČÁTKEM TÁBORA

- ☐ Doplnit GPS tábora, popis příjezdu, místo setkání s IZS, nejbližší AED a zdravotnické zařízení.
- ☐ Ověřit mobilní signál a možnost volání z různých částí tábořiště.
- ☐ Zkontrolovat hasicí přístroj, jeho typ, platnost kontroly a volný přístup; pořídit hasicí roušku do kuchyně.
- ☐ Stanovit dva plně střízlivé členy noční služby na každý den.
- ☐ Stanovit střízlivé řidiče a zkontrolovat počet pásů, autosedaček a podsedačků.
- ☐ Mít aktuální jmenné seznamy dětí a vedoucích a dostupné aktuální fotografie dětí.
- ☐ Prověřit trasu do Mezna a možnost vjezdu za nepříznivého počasí.
- ☐ Zkontrolovat osobní léky, adrenalinové autoinjektory a individuální zdravotní plány dětí.
- ☐ Seznámit všechny vedoucí s dokumentem a krátce si projít rozdělení rolí při volání IZS, požáru, pohřešovaném dítěti a evakuaci.

ZÁVĚR

Vedení tábora je k dispozici nepřetržitě. Krize nevyhledáváme, ale když přijde, zvládneme ji nejlépe společně. Každý vedoucí je i mimo svou přímou „rolí“ součástí bezpečí, atmosféry a pohody tábora.

HLAVNÍ ZÁSADA: KLID – PŘEHLED – INFORMOVANOST – VČASNÁ POMOC